

Bijlage 10 STICORDI-maatregelen voor leerlingen met ontwikkelingsdysfasie¹

Basisonderwijs – secundair onderwijs

STIMULEREN

Enkele voorbeelden:

Algemeen: zoals voor alle leerlingen met bijzondere noden.

Specifiek:

- Toepassen van pre-teaching en extra instructie na de klasinstructie
- Structuur aanbieden:
 - in de tijd: dag- weekindeling, tijdens activiteit, einde van de dag ...
 - in de ruimte: nabijheid leerkracht, buddy ...
 - tijdens activiteiten: denkstappen verwoorden, stappenplannen gebruiken
 - ...
- Bij het communiceren:
 - openstaan voor de communicatievaardigheden van de leerling
 - duidelijke, eenvoudige taal spreken, korte vragen en opdrachten stellen
 - figuurlijke taal verduidelijken
 - tijd geven bij het beantwoorden van vragen
 - gepast omgaan met woordvindingsproblemen van leerling
 - de leerling leren hulp vragen
 - visueel ondersteunen
 - ...
- Bij leren lezen, spellen, rekenen:
 - nagaan of de opdracht begrepen is
 - voorkennis activeren
 - werken met visuele ondersteuning bij het aanbrengen van nieuwe leerstof: foneem-grafeemkoppeling, kernwoorden/zinnen markeren, spellingregels, ... werken met concreet materiaal en schema's ...
 - blijven voorlezen en luisterboeken aanbieden
 - herhaald en gespreid oefenen van de basisleerstof
 - ...

COMPENSEREN

Enkele voorbeelden:

- Vakoverschrijdend leren werken met ondersteunende software, rekenmachine, leer/hulpkaarten, laptop ...
- Voorlezen van vragen/opdrachten, teksten vooraf structureren, ...
- Kopie voorzien van notities, ingevulde agenda ... of hulp/controle
- Hoeveelheid van oefeningen en taken aanpassen
- Bij toetsen vooraf leerstof aanduiden en overlopen, voorbeelden van vragen geven, vraagstelling duidelijk en helder, mondelinge examens met

¹ Kort overzicht gebaseerd op STICORDI-maatregelen, Zink I. en Breuls M., Ontwikkelingsdysfasie, Garant, Antwerpen-Apeldoorn, 2012, blz. 220-226 uit Hoofdstuk 8, Tips en adviezen voor ouders en leerkrachten, blz. 183-226; Zie ook aanvullend BIJLAGE 6: Het stimuleren van de taalontwikkeling in de dagelijkse communicatie bij kinderen met taalontwikkelingsproblemen; STICORDI-maatregelen Protocol Diagnostiek bij lees- en spellingproblemen en een vermoeden van dyslexie/rekenproblemen en vermoeden van dyscalculie

toestaan van schriftelijke voorbereiding, controle of alle vragen beantwoord zijn, multiple choice vragen of invuloefeningen voorzien ...

- ...

REMEDIEREN

Enkele voorbeelden:

- Oefeningen en taken beperken tot de basisleerstof
- Bij het - aanbrengen/oefenen/herhalen- van de leerstof afstemmen tussen de verschillende betrokkenen (leerkracht, ZC, buitenschoolse hulp, GON, ouders, leerling ...) en over de leerjaren heen
- ...

DISPENSEREN

- Vrijstellen van onderdelen/volledige vakken met vervanging, dit permanent/tijdelijk
- Vrijstellen van opdrachten voor de klas
- Vrijstellen van bepaalde vragen bij toetsen en examens
- Vrijstellen van het reproduceren van stellingen of bewijzen uit het geheugen
- Vrijstellen van mondeling examen of hierbij enkel gesloten vragen stellen
- Spreiden van toetsen en examens
- ...